Valtuustoaloite kulttuurilähettiläs-konseptista Joensuuhun

Joensuun kaupungilla on ollut toiminnassa urheilulähettiläs-pilotti vuodesta 2025. Konseptin pilotointivaiheeseen urheilulähettiläiksi on valittu urheiluakatemian kautta 5 nuorta, lahjakasta urheilijaa, joita on haluttu tukea kohti lajinsa arvokilpailuja. Urheilulähettiläät ovat pilotissa saaneet taloudellista tukea kaupungilta ja he ovat tuoneet Joensuun kaupunkia esille kilpailumatkoillaan ja osana vaikuttajaviestintää, johon kaupunki on tarjonnut tukea lähettiläille.

Kulttuurilähettiläisyys pitkäjänteisenä kumppanuutena

Kulttuurilähettiläs-konseptin tavoitteena on rakentaa kaupungin ja ammattitaiteilijoiden välille molempia hyödyttävää yhteistyötä. Kyse ei ole ensisijaisesti vaikuttajamarkkinoinnista, vaan taiteilijoiden ammatillisen työskentelyn, verkostoitumisen ja urakehityksen tukemisesta. Samalla kaupunki hyötyy taiteilijoiden osaamisesta, verkostoista ja valtakunnallisesta sekä kansainvälisestä näkyvyydestä. Yhteistyön perustana ovat muun muassa taiteilijan oma taiteellinen työ, jonka kautta myös Joensuun tunnettuus ja kulttuurinen vetovoima vahvistuvat.

Esimerkkiehdotus toimintamalliksi

Kokeilussa voidaan testata 1–2 vuoden mittaista pilottia, johon valitaan eri taiteenalojen ammattitaiteilijoita. Valinnassa painotetaan taiteilijoiden tulevia merkittäviä hankkeita, kuten näyttelyitä, esityksiä, julkaisuja sekä valtakunnallisia ja kansainvälisiä yhteistyöprojekteja. Olennaista on, että kaupungin tuki edistää konkreettisesti taiteilijan ammatillista toimintaa ja taiteilijan mahdollisuuksia tuoda Joensuuta esiin omissa verkostoissaan ja työtilaisuuksissaan.

Kulttuurilähettiläille myönnetään vuosittainen taloudellinen tuki urheilulähettiläs-konseptin tapaan käytettävissä olevien määrärahojen mukaisesti. Rahallisen tuen lisäksi hyödynnetään kaupungin olemassa olevia kulttuuripalveluita ja verkostoja. Esimerkiksi taidemuseo, kaupunginorkesteri ja kaupunginteatteri voisivat tarjota lähettiläille ammatillista sparrausta, näkyvyyttä ja verkostoitumismahdollisuuksia.

Kulttuurilähettiläät voivat myös osallistua kaupungin valtakunnalliseen ja kansainväliseen edustus- ja verkostoitumistoimintaan. Kaupungin viestintäpalvelut voivat tukea yhteistyötä suunnitelmallisesti siten, että näkyvyys palvelee taiteilijoiden omaa työtä ja kaupungin tavoitteita. Pilotin aikana arvioidaan yhteistyön vaikuttavuutta erityisesti taiteilijoiden ammatillisten mahdollisuuksien, syntyneiden verkostojen, kaupungin näkyvyyden ja uusien yhteistyömuotojen näkökulmasta.

Pilotin jälkeen konseptia voidaan laajentaa myös nuorten taiteilijalupausten tukemiseen esimerkiksi Joensuussa vuonna 2027 käynnistyväksi suunnitellun taideakatemian kautta – samaan tapaan kuin urheilulähettiläitä valitaan mukaan urheiluakatemiasta.

Kulttuurilähettiläs-konsepti on Joensuulle mahdollisuus vahvistaa taiteilijoiden toimintaedellytyksiä ja kaupungin kulttuurista elinvoimaa suhteellisen pienellä taloudellisella panostuksella. Samalla taiteilijoiden asiantuntemus ja verkostot saadaan nykyistä vahvemmin osaksi kaupungin kehittämistä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Joensuun kaupunki selvittää mahdollisuudet kulttuurilähettiläs-konseptin pilotoimiseksi Joensuussa. Selvityksessä tulisi tarkastella toimintamallin toteutusta, rahoitusta ja vaikuttavuuden arviointia sekä mahdollisuuksia hyödyntää kaupungin olemassa olevia kulttuuripalveluita ja yhteistyöverkostoja.

Joensuussa 9.11.2026

MAIJA KUIVALAINEN **TIIA-MARI MÄKINEN**